

Mikulski, Zdzisław

Dni Gabriela Narutowicza. W 80. rocznicę wyboru na urząd Prezydenta RP (Warszawa, listopad-grudzień 2002)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 48/1-2, 254-255

2003

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ludwik Antoni Birkenmajer – w stulecie wydania przez Akademię Umiejętności dzieła „MIKOŁAJ KOPERNIK”, pod redakcją Michała Kowalskiego.

Piotr Hübner: Polska Akademia Umiejętności jako instytucja narodowa.

Z inicjatywy Komisji Historii Nauki PAU Polska Akademia Umiejętności rozpoczęła wydawanie nowej serii wydawniczej *Studia i materiały do dziejów Polskiej Akademii Umiejętności* – ukazał się Tom 2 tej serii:

Piotr Köhler: BOTANIKA w Towarzystwie Naukowym Krakowskim, Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Umiejętności 1873–1952.

Adam Strzałkowski

Przewodniczący Komisji Historii Nauki PAU

DNI GABRIELA NARUTOWICZA W 80. ROCZNICĘ WYBORU NA URZĄD PREZYDENTA RP (WARSZAWA, LISTOPAD–GRUDZIEŃ 2002)

Program obchodów obejmował: 1. Uroczyste odsłonięcie pomnika Gabriela Narutowicza Pierwszego Prezydenta RP, 2. Sesje (popularnonaukową i naukową), 3. Wystawy okolicznościowe, 4. Inne wydarzenia. Patronat objął Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski; w skład Komitetu Honorowego weszli wybitni politycy, działacze społeczni, naukowcy. Nad całością uroczystości czuwał Społeczny Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem Jerzego Jasiuka, dyrektora Muzeum Techniki w Warszawie.

Uroczystości rozpoczęto (18.11.2002) otwarciem wystawy „Gabriel Narutowicz – człowiek, inżynier, mąż stanu” w XI Czytelnii Naukowej w Warszawie (ul. Grójecka 77), a 21.11.2002 odbyła się tam sesja popularnonaukowa pod tym samym tytułem. Z kolei 1. i 23.11.2002 Biuro Turystyczne „TRAKT” zorganizowało wycieczkę „Szlakiem Gabriela Narutowicza” po Warszawie. Cały grudzień 2002 r. w Szkole Podstawowej Nr 88 (ul. Radarowa 4b) była czynna wystawa „Wokół Patrona”, a 06.11.2002 nastąpiło otwarcie muzeum szkolnego „Życie codzienne w Polsce międzywojennej” oraz ogólnopolski zlot szkół im. Gabriela Narutowicza, a Radio BIS nadało cykl audycji o Gabrielu Narutowiczu.

W trakcie uroczystości odbyło się 06.12.2002 (PKIN, sala im. Władysława Broniewskiego) XVII Zgromadzenie Ogólne Akademii Inżynierskiej w Polsce. W części 1. – okolicznościowej – prof. Antoni S. Kwiatkowski wygłosił referat pt. *Gabriel Narutowicz: inżynier, profesor, pierwszy Prezydent RP*. Referat został przyjęty przez zebranych z uznaniem i potraktowany jako wkład AIP do programu uroczystości „Dni Gabriela Narutowicza”. Następnie osobom szczególnie zasłużonym w budowie pomnika Gabriela Narutowicza – na placu Jego imienia w Warszawie – wręczono Honorowe Medale im. Gabriela Naruto-

wicza nadane przez AIP; medale wręczał prof. Bogdan Ney, prezes AIP wraz z dr inż. Andrzejem J. Kumorem, przewodniczącym Kapituły Medalu.

W poniedziałek 09.12.2002 Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, razem z Lechem Kaczyńskim, Prezydentem m.st. Warszawy, dokonał uroczystego odsłonięcia pomnika Gabriela Narutowicza. Pomnik stanął na placu Jego imienia. Inicjatywa budowy pomnika wyszła ze środowisk społecznych i została poparta przez Urząd Dzielnicowy Warszawa-Ochota.

„Przegląd Techniczny” w nr 50/2002 (15 XII) zamieścił wywiad z prof. Mariannem M. Drodowskim (Instytut Historii PAN), poświęcony wartościom jakie symbolizuje dzisiaj postać Gabriela Narutowicza. Wywiad zilustrowano listem Prezydenta RP. Aleksandra Kwaśniewskiego do Janusza Odrowąż-Pieniążka, przewodniczącego Komitetu Budowy Pomnika Gabriela Narutowicza.

16.12. w 80. rocznicę zamordowania Prezydenta, po mszy świętej w Archikatedrze Warszawskiej św. Jana Chrzciciela, złożono wieńce na grobie Gabriela Narutowicza.

Instytut Historii PAN zorganizował (18.12.2002) sesję naukową pt. „Miejsce Gabriela Narutowicza w polskiej kulturze technicznej i politycznej”; złożyły się na nią 3 referaty i dyskusja. Organizacja sesji spoczywała w rękach prof. Marka M. Drodowskiego; obradom przewodniczył Jerzy Jasik, dyrektor Muzeum Techniki i przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Obchodów. Pierwszy referat pt. *Miejsce Gabriela Narutowicza w polskiej kulturze technicznej* wygłosił prof. Zdzisław Mikulski (Akademia Inżynierska w Polsce oraz Polskie Towarzystwo Historii Techniki). Autorem drugiego referatu pt. *Gabriel Narutowicz jako minister spraw zagranicznych* był prof. Piotr Łossowski (Instytut Historii PAN). Wreszcie trzeci referat pt. *Reakcja kraju i Warszawy na wybór i tragiczną śmierć Prezydenta Gabriela Narutowicza* przedstawił prof. Marek M. Drodowski (Instytut Historii Nauki PAN).

W dyskusji uczestnicy sesji uzupełnili treści referatów o dodatkowe szczegóły i wyrazili swe opinie. Materiały sesji, uzupełnione sprawozdaniem z uroczystości „Dni Gabriela Narutowicza”, znajdują się w publikacji *Gabriel Narutowicz Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej we wspomnieniach i relacjach współczesnych* (Wydawnictwo „Rytm”, Warszawa 2003). Pamięci Gabriela Narutowicza, inżyniera i profesora budownictwa wodnego, poświęcono też zeszyt 1/2003 „Wiadomości Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej”, zamieszczono w nim materiały z większości referatów wygłoszonych w czasie „Dni”.

Zdzisław Mikulski

Warszawa